



# КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

## ПОСТАНОВА

від 4 березня 1997 р. N 209

Київ

### Про затвердження Правил охорони електричних мереж

З метою забезпечення збереження і надійної роботи електричних мереж Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

Затвердити Правила охорони електричних мереж (додаються).

Прем'єр-міністр України

**П. ЛАЗАРЕНКО**

Інд. 37

ЗАТВЕРДЖЕНО  
постановою Кабінету Міністрів України  
від 4 березня 1997 р. N 209

### **ПРАВИЛА охорони електричних мереж**

1. Правила охорони електричних мереж (далі - Правила) запроваджуються з метою забезпечення збереження електричних мереж, створення належних умов їх експлуатації та запобігання нещасним випадкам від впливу електричного струму і використовуються у разі проектування, будівництва та експлуатації електричних мереж, а також під час виконання робіт або провадження іншої діяльності поблизу електричних мереж.

Електричними мережами, які підлягають охороні згідно з Правилами, вважаються трансформаторні підстанції, розподільні пункти і пристрої, струмопроводи, повітряні лінії

електропередачі, підземні і підводні кабельні лінії електропередачі та споруди, які до них належать.

2. Для створення нормальних умов експлуатації електричних мереж, забезпечення їх збереження та дотримання вимог техніки безпеки здійснюються такі заходи:

відводяться земельні ділянки;

встановлюються охоронні зони;

визначаються мінімально допустимі відстані;

прокладаються просіки у лісових, садових, паркових та інших багаторічних насадженнях.

3. Для захисту населення від впливу електричного поля встановлюються санітарно-захисні зони повітряних ліній електропередачі напругою 330 кВ і вище.

4. На період будівництва та експлуатації електричних мереж земельні ділянки надаються забудовникам відповідно до Земельного кодексу України.

У межах охоронних зон землі у їх власників та користувачів не вилучаються, а використовуються з обмеженнями, передбаченими цими Правилами.

Підприємства, установи, організації та громадяни, яким надано у власність, постійне або тимчасове користування земельні ділянки, де знаходяться об'єкти електричних мереж, зобов'язані вживати належних заходів до збереження зазначених об'єктів.

5. Охоронні зони електричних мереж встановлюються:

уздовж повітряних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення на відстань:

(для повітряних ліній  
напругою)

2 метрів	- до 1 кВ
10 метрів	- до 20 кВ
15 метрів	- 35 кВ
20 метрів	- 110 кВ
25 метрів	- 150, 220 кВ
30 метрів	- 330, 400, 500, +(-) 400 кВ
40 метрів	- 750 кВ;

уздовж переходів повітряних ліній електропередачі через водоймища (ріки, канали, озера та ін.) - у вигляді повітряного простору над поверхнею водоймища, обмеженого вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення для судноплавних водоймищ на відстань 100 метрів, для несудноплавних - на відстань, передбачену для встановлення охоронних зон уздовж повітряних ліній електропередачі, що проходять по суші;

за периметром трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв - на відстані 3 метрів від огорожі або споруди;

уздовж підземних кабельних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх кабелів на відстань 1 метра;

уздовж підземних кабельних ліній електропередачі до 1 кВ, прокладених у містах під тротуарами, у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами від крайніх кабелів на відстань 0,6 метра у напрямку будинків і споруд та на відстань 1 метра у напрямку проїжджої частини вулиці;

уздовж підводних кабельних ліній електропередачі - у вигляді водного простору від поверхні води до дна, обмеженого вертикальними площинами, віддаленими по обидві сторони лінії від крайніх кабелів на відстань 100 метрів.

6. Мінімально допустимі відстані від електричних мереж до будинків, споруд, дерев та інших зелених насаджень, а також від проводів повітряних ліній електропередачі до земельної і водної поверхні встановлюються нормативними актами Міненерго, погодженими з заінтересованими органами.

7. Уздовж повітряних ліній електропередачі і за периметром трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, що знаходяться у лісових та інших зелених масивах, прокладаються просіки:

у насадженнях низькорослих порід дерев висотою до 4 метрів - завширшки не менше за відстань між крайніми проводами повітряної лінії електропередачі плюс 6 метрів (по 3 метри з кожного боку від крайнього до гілок дерев проводу), за умови проходження повітряних ліній електропередачі над територією фруктових садів з насадженнями висотою до 4 метрів прокладання просік не обов'язкове;

у насадженнях висотою понад 4 метри - завширшки не менше за відстань між крайніми проводами плюс відстань, що дорівнює середній висоті існуючих насаджень основного лісового масиву з кожного боку від крайнього проводу повітряної лінії електропередачі, при цьому окремі дерева або групи дерев, які ростуть на краю просіки, підлягають вирубці, якщо їх висота перевищує відстань по горизонталі від гілок дерев до проводів повітряної лінії електропередачі;

у міських та районних парках, скверах, лісопарках, протиерозійних, приполонинних, байрачних лісах, особливо цінних лісових масивах, лісах степових, лісостепових, гірських районів, які мають важливе значення для захисту навколишнього природного середовища, лісах населених пунктів, лісах зон округів санітарної охорони лікувально-оздоровчих територій необхідно забезпечувати таку ширину просік, щоб відстань від проводів під час їх найбільшого відхилення до гілок дерев по горизонталі була не менш, як 2 метри для повітряних ліній напругою 20 кВ, 3 метри відповідно напругою 35 - 110 кВ, 4 метри - 150 - 220 кВ, 5 метрів - 330 - 500 кВ, 8 метрів - 750 кВ.

Просіки для повітряних ліній електропередачі, які проходять через лісові масиви та інші зелені зони, повинні триматися в пожегобезпечному стані силами тих підрозділів, у віданні яких перебувають ці лінії.

Розчищення просік здійснюють енергопідприємства, у віданні яких перебувають повітряні лінії електропередачі, а у разі взаємної домовленості - підприємства, організації, приватні особи, у власності чи користуванні яких знаходяться лісові масиви, парки, заповідники,

сади та інші багаторічні насадження, згідно з порядком, визначеним енергопідприємством.

У разі самочинної посадки підприємствами або приватними особами дерев й інших багаторічних насаджень в охоронній зоні електричних мереж, роботи з приведення до належного стану просік виконуються за рахунок цих підприємств і осіб.

Прокладання просік обов'язково ведеться таким чином, щоб насадженням було заподіяно якнайменшої шкоди і вжито можливих заходів до збереження їх захисних властивостей. При цьому не повинні вирубуватися кущі і молодняк, викорчовуватися пні на пухких (піщаних) ґрунтах, крутих (понад 15 град) схилах і в місцях, які зазнають розмивання та впливу вітрової ерозії.

8. Забороняється в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв виконувати будь-які дії, що можуть порушити нормальну роботу електричних мереж, спричинити їх пошкодження або нещасні випадки, а саме:

перебувати стороннім особам на території і в приміщеннях трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, відчиняти двері і люки цих споруд, здійснювати самовільне переключення електричних апаратів та підмикання до електричних мереж;

будувати житлові, громадські та дачні будинки;

влаштовувати будь-які звалища;

складати добрива, корми, торф, солому, дрова, інші матеріали;

розпалювати вогнища;

розташовувати автозаправні станції або інші сховища пальномастильних матеріалів;

накидати на струмопровідні частини об'єктів електричних мереж і наближати до них сторонні предмети, підніматися на опори повітряних ліній електропередачі, електрообладнання трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, демонтувати їх елементи;

саджати дерева та інші багаторічні насадження, крім випадків створення плантацій новорічних ялинок;

влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт;

запускати спортивні моделі літальних апаратів, повітряних зміїв;

здійснювати зупинки усіх видів транспорту (крім залізничного) в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі напругою 330 кВ і вище;

виконувати роботи із застосуванням ударних механізмів, скидати вантажі масою понад 5 тонн, скидати і зливати їдкі і ті, що спричиняють корозію, речовини, пально-мастильні матеріали (в охоронних зонах підземних кабельних ліній електропередачі);

кидати якорі, проходити із закинутими якорями, ланцюгами, лотами, волокушами і тралами (в охоронних зонах підводних кабельних ліній електропередачі).

9. У межах охоронних зон повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв без письмової згоди енергопідприємств, у віданні яких перебувають ці мережі, а також без присутності їх представника забороняється:

будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, знесення будівель і споруд;

здійснення усіх видів гірничих, вантажно-розвантажувальних, землечерпальних, підривних, меліоративних, днопоглиблювальних робіт, вирубаня дерев, розташування польових станів, загонів для худоби, установа дротяного загородження, шпалер для виноградників і садів, а також поливання сільськогосподарських культур;

проїзд в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі машин, механізмів загальною висотою з вантажем або без нього від поверхні дороги понад 4,5 метра;

виконання земляних робіт на глибині понад 0,3 метра, а на орних землях - на глибині понад 0,45 метра, а також розрівнювання ґрунту (в охоронних зонах підземних кабельних ліній електропередачі);

риболовля, збирання рослин, влаштування водопою, заготівля льоду (в охоронних зонах підводних кабельних ліній електропередачі).

10. Роботи в охоронних зонах виконуються відповідно до Умов проведення робіт у межах охоронних зон електричних мереж згідно з додатком до цих Правил.

Підприємства, які виконують роботи в охоронних зонах, повинні відшкодувати енергопідприємствам витрати на оформлення допуску, проведення нагляду та інші додаткові витрати.

11. Енергопідприємства видають письмові дозволи на використання охоронних зон підприємствам і приватним особам, які виконують:

підривні роботи - тільки після надання енергопідприємству матеріалів, передбачених Єдиними правилами безпеки під час проведення підривних робіт, затвердженими Державним комітетом України по нагляду за охороною праці;

роботи, пов'язані з переобладнанням електричних мереж або захистом їх від пошкоджень - за умови виконання цих робіт за рахунок коштів підприємств або приватних осіб, що здійснюють переобладнання;

будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію будинків та споруд поблизу електричних мереж - за умови наявності у проектно-кошторисній документації заходів щодо збереження електричних мереж;

будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію об'єктів, що можуть бути джерелом забруднення або корозії електричних мереж, - за умови наявності у проектно-кошторисній документації заходів запобігання забрудненню і корозії.

12. Енергопідприємства для забезпечення збереження електричних мереж:

видають дозвіл на виконання робіт в охоронних зонах у разі подання заявки не пізніше ніж за 10 діб до початку робіт за умови дотримання зазначених вище умов;

здійснюють заходи, спрямовані на захист власних діючих кабельних ліній від блукаючих струмів;

встановлюють сигнальні покажчики у місцях перетину кабельних і повітряних ліній електропередачі із судноплавними та сплавними ріками, водосховищами, каналами і озерами. Встановлення сигнальних покажчиків погоджується з басейновими управліннями водного шляху (управліннями каналів) і вноситься останніми у перелік судноплавної обстановки і лоцманські карти.

Траси морських кабельних ліній електропередачі зазначаються у повідомленнях мореплавцям і наносяться на морські карти;

подають власникам вулично-шляхових мереж дані про місця перетину доріг з повітряними лініями електропередачі напругою 330 кВ і вище, а також лініями з меншою напругою висотою над проїжджою частиною 7 метрів і менше для встановлення за погодженням з Державтоінспекцією відповідних дорожніх знаків: "Зупинку заборонено", "Рух транспортних засобів, висота яких перевищує ...м, заборонено";

передають оформлені у встановленому порядку матеріали про фактичне розташування електричних мереж відповідним органам району, області для нанесення їх на схеми землеустрою;

здійснюють заходи щодо знищення бур'янів у межах земельних ділянок, наданих у постійне користування під опори повітряних ліній електропередачі;

виконують роботи, пов'язані з ремонтом електричних мереж.

Планові роботи з ремонту та реконструкції ліній електропередачі, що проходять через сільськогосподарські угіддя, виконуються за погодженням з власниками землі і землекористувачами, як правило, в період, коли угіддя не зайняті сільськогосподарськими культурами або якщо можливо забезпечити збереження цих культур.

Планові роботи з ремонту і реконструкції кабельних ліній електропередачі в межах червоних ліній вулиць і смуг відчуження автодоріг можуть виконуватися тільки після отримання у встановленому порядку ордера або дозволу (з обов'язковим погодженням з підрозділами пожежної охорони) на їх проведення з обмеженням або заборонаю дорожнього руху з боку власника вулично-дорожньої мережі.

Умови виконання зазначених робіт повинні бути погоджені не пізніше як за три доби до їх початку.

Роботи із запобігання аваріям в електричних мережах, траса яких прокладена в межах багаторічних насаджень, слід виконувати після оформлення належного дозволу (лісорубного квитка) згідно з чинним законодавством.

Роботи з ліквідації аварій в електричних мережах дозволяється виконувати будь-якої пори року і в будь-який час без погодження із землекористувачами, але з повідомленням їх про проведення цих робіт у десятиденний термін після їх початку.

Роботи із ліквідації аварій кабельних ліній у межах червоних ліній вулиць і смуг відчуження автодоріг можуть виконуватися без отримання ордера (дозволу) з подальшим повідомленням власника вулично-дорожньої мережі і Державтоінспекції.

Підприємства, які виконують зазначені роботи, повинні влаштувати об'їзди, огорожувати місця виконання робіт і встановлювати відповідні дорожні знаки.

Після закінчення ремонтних робіт енергопідприємства зобов'язані привести земельні угіддя до стану, придатного для їх використання за цільовим призначенням, а також відшкодувати власникам землі та землекористувачам збитки, заподіяні під час виконання робіт. Збитки власників землі та землекористувачів визначаються і відшкодовуються в установленому порядку.

Пошкодження вулично-дорожньої мережі усуваються в порядку, визначеному в ордері (дозволі) на виконання робіт.

13. Місцеві органи виконавчої влади сприяють енергопідприємствам у роботі із збереження електричних мереж, запобігання аваріям і ліквідації їх наслідків у діючих електромережах, а також у забезпеченні виконання Правил всіма юридичними та фізичними особами.

14. У разі збігу охоронної зони лінії електропередачі з смугою відводу залізниць, автомобільних шляхів, охоронними зонами трубопроводів, ліній зв'язку, інших об'єктів проведення робіт, пов'язаних з будівництвом та експлуатацією цих об'єктів на збіжних ділянках, здійснюється з урахуванням вимог відповідних нормативних актів.

15. Тимчасове затоплення земель в охоронних зонах електричних мереж здійснюється за згодою між землекористувачем і енергопідприємством.

16. Польоти повітряних суден, інше використання повітряного простору над електричними мережами і поблизу них, а також проектування, будівництво та експлуатація електричних мереж у зоні повітряних польотів повинні здійснюватись відповідно до законодавства, яке регулює використання повітряного простору України.

17. Власники вулично-дорожньої мережі повинні встановлювати дорожні знаки, що забороняють зупинку автотранспорту в місцях перетину доріг з повітряними лініями електропередачі напругою 330 кВ і вище в межах охоронних зон, а також знаки "Рух транспортних засобів, висота яких перевищує ...м, заборонено".

18. Підприємства, установи, організації та громадяни повинні негайно повідомляти енергопідприємства або місцеві органи виконавчої влади про виявлені обірвані або провислі проводи, пошкоджені опори або небезпеку їх падіння, пошкодження кабелів та інших об'єктів і елементів електричних мереж.

19. Підприємства, що виконують земляні роботи, у разі виявлення кабелю, не позначеного у технічній документації на їх виконання, повинні негайно припинити роботи, вжити заходів до забезпечення збереження кабелю і повідомити енергопідприємство або місцеві органи виконавчої влади.

20. Капітани суден (керівники робіт) у разі випадкового обриву проводів або підняття кабеля з води якорем, рибальським знаряддям та іншим засобом зобов'язані негайно повідомити про це енергопідприємство або місцеві органи виконавчої влади.

21. Під час виконання сільськогосподарських робіт в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі із застосуванням машин і механізмів забороняється обробіток ґрунту в межах обвалування навколо фундаментів і відтяжок опор.

22. Працівникам енергопідприємств, у віданні яких перебувають електромережі, надається право безперешкодного доступу в установленому порядку до об'єктів електричних мереж, розташованих на територіях інших підприємств, для їх ремонту, технічного обслуговування та оперативних перемикачів.

23. Контроль за виконанням Правил здійснюється енергопідприємствами.

Енергопідприємства мають право припинити або обмежувати електропостачання споживачів, що порушили Правила.

Відновлення електропостачання здійснюється після усунення порушень та відшкодування підприємствам, які експлуатують електричні мережі, заподіяних матеріальних втрат, а також вартості робіт з ввімкнення до електромережі згідно з укладеними договорами.

24. Відповідальність юридичних та фізичних осіб за порушення Правил, склад правопорушень і злочинів та порядок притягнення осіб, що їх вчинили, до адміністративної та кримінальної відповідальності визначаються згідно з чинним законодавством.

25. Збитки, заподіяні власникам землі та землекористувачам в охоронній зоні повітряних ліній електропередачі, відшкодовуються енергопідприємствами у встановленому законодавством порядку.

Додаток  
до Правил охорони електричних мереж

## **УМОВИ**

### **проведення робіт у межах охоронних зон електричних мереж**

1. Умови проведення робіт у межах охоронних зон електричних мереж (далі - Умови) визначають порядок виконання робіт у межах охоронних зон повітряних і кабельних ліній електропередачі, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв.

2. Відповідно до Правил охорони електричних мереж підприємства, установи, організації, окремі громадяни у разі відведення їм під забудову земельних ділянок, на території яких розташовані електричні мережі, зобов'язані завчасно погоджувати будівництво з енергопідприємствами, у віданні яких перебувають ці мережі.

3. Підприємства, установи, організації, окремі громадяни, що мають намір виконувати роботи у межах охоронних зон електричних мереж, повинні не пізніше як за три доби повідомити про це енергопідприємство за умови своєчасного одержання письмового

дозволу від нього на виконання цих робіт за формами, наведеними у додатках N 1, 2 до цих Умов.

Дозвіл складається у двох примірниках. До нього, за необхідності, додається план із зазначенням розміщення та глибини залягання кабельних ліній електропередачі, складений згідно з актом уточнення їх трас за формою, наведеною в додатку N 3 до цих Умов.

4. Керівники енергопідприємств зобов'язані забезпечувати своєчасне прибуття своїх представників на місце виконання робіт для здійснення технічного нагляду за дотриманням заходів щодо забезпечення збереження електромереж.

5. У разі неприбуття на місце виконання робіт представника енергопідприємства замовник зобов'язаний повторно протягом доби повідомити про це телефонограмою керівника цього підприємства. Виконувати земляні роботи в охоронній зоні кабельної лінії до прибуття представника енергопідприємства забороняється. Збитки, завдані простоями механізмів і робітників у зв'язку з неприбуттям в установлений термін представника енергопідприємства, відшкодовуються цим підприємством.

6. В аварійних випадках, які вимагають невідкладних ремонтно-відновлювальних робіт в охоронних зонах, допускається виконання цих робіт без попереднього погодження з власником електричних мереж, але за умови виконання таких вимог:

водночас із направленням робітників на місце аварії, незалежно від часу доби, надсилають телефонограму в організації, які мають суміжні з місцем аварії кабельні комунікації, про необхідність прибуття їх представників;

на місці виконання аварійних робіт повинна постійно знаходитись відповідальна особа, яка має практичні навички і право на проведення таких робіт. Ця особа проводить інструктування робітників щодо правил техніки безпеки;

до прибуття на місце аварії представника енергопідприємства земляні роботи в охоронній зоні повинні виконуватись вручну. У разі виявлення кабелю необхідно забезпечити його збереження від пошкоджень;

після прибуття на місце аварії представник енергопідприємства зобов'язаний вказати місце розташування електрооб'єктів, переконатися у повноті заходів безпеки і забезпечення збереження об'єктів, оформити письмовий дозвіл та контролювати проведення робіт або заборонити їх виконання з врученням акта-заборони, наведеного у додатку N 4 до цих Умов.

7. Перед початком земляних робіт під наглядом персоналу енергопідприємства силами замовника (підрядника) проводиться шурфування кабелів, встановлюються покажчики, обладнується тимчасове загородження. Шурфування проводиться за всією довжиною діючих кабельних ліній у зоні виконання робіт.

8. Уточнена траса кабельних ліній позначається покажчиками висотою 1,5 - 2 метрів у всіх точках відхилення від прямолінійної осі траси більш ніж на 0,5 метра, на всіх поворотах траси, а також на межі вибирання ґрунту, де роботи повинні виконуватись вручну. Покажчик являє собою прямокутник з листової сталі розміром 400 x 300 міліметрів, пофарбований у світлий колір, з нанесеними на нього зображенням блискавки червоного кольору, словами "Копати заборонено, охоронна зона кабелю" із зазначенням меж

охоронної зони, адреси і номера телефону (чорним кольором) організації, яка експлуатує кабельні лінії.

Трасу кабельних ліній, прокладену по орних землях і незабудованій місцевості, позначають покажчиками, встановленими на відстані не менш ніж 500 метрів один від одного, а також у місцях зміни напрямку траси. Покажчик встановлюють на стовпі висотою 1,7 метра над поверхнею землі.

До позначення траси кабелів покажчиками проведення земляних робіт (крім шурфування) не допускається.

9. Місця копання котлованів, траншей, ям мають бути огорожені. На загородженні повинні бути попереджувальні покажчики і написи, сигнальне освітлення (вночі).

10. Виконавці робіт, майстри, бригадири, кранівники, машиністи землерийних, палезабивних та інших будівельних механізмів і машин до початку робіт в охоронних зонах кабельних ліній повинні бути ознайомлені з розміщенням траси підземних кабельних ліній. Робітників інструктують щодо порядку виконання земляних робіт вручну і механізованим способом, а також попереджають про небезпеку ураження електричним струмом і відповідальність за пошкодження ліній електропередачі.

11. У разі виявлення кабелю, не позначеного у технічній документації на виконання робіт, слід негайно припинити роботи, вжити заходів до забезпечення збереження кабелю і повідомити про це найближче підприємство (організацію), якому можуть належати кабельні мережі (кабель), або місцеві органи виконавчої влади.

12. Виконання робіт у місцях, де проектом передбачене перенесення діючих ліній електропередачі (постійно або на час проведення робіт), може бути розпочате тільки після перенесення цих ліній.

13. Влаштування тимчасового проїзду для будівельних механізмів і транспорту безпосередньо трасами підземних кабельних ліній будівельна організація має погоджувати з енергопідприємством і здійснювати захист кабельних споруд від пошкоджень шляхом укладання дерев'яних настилів, бетонних плит, підсипання щебеню, гравію, установаження дерев'яних або металевих коробів тощо.

14. Під час проведення земляних робіт необхідно дотримувати чинних будівельних норм і правил щодо крутості схилів, укріплення траншей та котлованів під час розробки ґрунту.

15. Забороняється застосування машин і механізмів ударної дії ближче 5 метрів від траси кабелів, а землерийних машин - у межах охоронної зони кабельних ліній.

Застосування землерийних машин у межах охоронної зони дозволяється лише під час розкопування, яке проводить персонал енергопідприємства. Під час розкопування безпосередньо над кабелем використання землерийних машин та інструментів ударної дії, у тому числі ломи і кайла, допускається лише на глибину, за якою до кабелю або захисного покриття залишається шар ґрунту не менше 0,3 метра. Подальше виймання ґрунту повинно проводитися вручну лопатами.

16. Під час копання траншей і котлованів у межах охоронних зон кабельних ліній будівельна організація провадить захист ліній від пошкоджень з виконанням таких вимог:

кабелі, прокладені безпосередньо в ґрунті, повністю відкопують ручним способом і вміщують у суцільний короб (з дерева або облицьований усередині неметалевими матеріалами), який міцно підвішують на хомутах до балок, укладених упоперек траншеї;

кабелі, прокладені в трубах або блоках, відкопують ручним способом до верхнього краю труби (блока), потім укладають балки, до яких підвішують труби (блоки), і продовжують розкопування ґрунту;

якщо копання траншеї або котлована провадиться нижче рівня залягання кабелю або поблизу нього, то вживають заходів для запобігання просіданню або зсуванню ґрунту;

у разі коли кабель відкопується на значну довжину, його захист повинен передбачатись проектом виконання робіт;

у всіх випадках на засоби захисту відкопаних кабелів слід вивішувати плакати з написом "Стій - напруга";

узимку виймання ґрунту лопатами в охоронній зоні кабельної лінії можна розпочинати лише після його відігрівання, при цьому не можна допускати пошкодження оболонки та ізоляції кабелю від перегріву, розташовуючи джерело тепла на відстані не ближче 15 сантиметрів від кабелю. Розробка ґрунту із застосуванням клин-молота забороняється;

забороняється засипати кабельні траншеї будівельним сміттям, а для кабелів без броньованої оболонки засипати також і мерзлим ґрунтом;

роботи у місцях перетину з діючими кабельними лініями необхідно виконувати у стислі терміни, не допускаючи тривалих (більше трьох робочих днів) перерв. У протилежному випадку вживають додаткових заходів для збереження відкритих кабелів і забезпечують щоденний нагляд за ними. Зазначені заходи погоджують з енергопідприємством. У разі неможливості вжити необхідних заходів слід засипати кабельну трасу і розрівняти ґрунт в охоронній зоні кабельної лінії.

17. У разі пошкодження кабелю виконавець робіт повинен негайно повідомити про це підприємство, яке експлуатує кабельні лінії та місцеві органи виконавчої влади.

18. Після завершення роботи в охоронних зонах ліній електропередачі організація-виконавець повинна забезпечити розрівнювання ґрунту, відновлення стану дорожнього покриття та всіх навколишніх споруд, загороджень, майданчиків, вивезення сміття, яке накопичувалося під час проведення робіт, а також не прибиралося іншими організаціями або окремими громадянами з причини проведення робіт.

19. Водії механізмів та вантажопідйомних машин, а також стропальники під час одержання допуску мають бути проінструктовані про порядок проїзду та виконання робіт поблизу повітряних ліній.

20. Під час проїзду під повітряними лініями підйомні і висувні частини механізмів вантажопідйомних машин повинні знаходитись у транспортному положенні. Переїзди поза шляхами під проводами діючої повітряної лінії необхідно здійснювати в місцях найменшого провисання проводів (ближче до опори).

Рух вантажопідйомних машин в охоронній зоні повітряної лінії допускається під безпосереднім наглядом особи, призначеної відповідальною за безпечне переміщення вантажів кранами.

21. Під час проїзду вантажопідйомних машин, механізмів відстані від підйомних та висувних частин, вантажозахватних пристроїв, стропів, вантажів до струмопровідних частин повинні бути не менше, як:

(для повітряних ліній напругою)

1 метр	-	до 35 кВ
1,5 метра	-	110 кВ
2 метра	-	150 кВ
2,5 метра	-	220 кВ
3,5 метра	-	330 кВ
4,5 метра	-	400 - 500 кВ
6 метрів	-	750 кВ

У разі експлуатації вантажопідйомних машин і механізмів забороняються підйом і поворот стріли, підйом телескопічної вишки або висувної драбини на висоту і на кут, за яких відстані до струмопровідних частин виявляться меншими, ніж вищезазначені.

22. Встановлювати та працювати на стрілових кранах безпосередньо під проводами повітряної лінії забороняється.

Додаток N 1  
до Умов виконання робіт у межах  
охоронних зон електричних мереж

\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

ДОЗВІЛ N \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 199\_\_ р.  
на виконання земляних робіт в охоронній зоні  
кабельної лінії електропередачі

\_\_\_\_\_ (назва кабельної лінії)

Дозвіл виданий \_\_\_\_\_  
(кому, повна назва організації, її адреса

\_\_\_\_\_ та номер телефону)

на виконання робіт з \_\_\_\_\_  
(назва робіт)

Підстава видачі дозволу \_\_\_\_\_  
(лист-клопотання, проект виконання

\_\_\_\_\_ робіт тощо)

Місце виконання робіт \_\_\_\_\_

(точна назва вулиці, площі, провулка,

подвір'я, будинку тощо)

Термін виконання робіт:

Початок: дата \_\_\_\_\_, год. \_\_\_\_\_

Закінчення: дата \_\_\_\_\_, год. \_\_\_\_\_

Відповідальним за виконання земляних робіт згідно з розпорядженням (листом) \_\_\_\_\_, (назва організації) призначений

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи, номер

телефону, домашня адреса)

1. Умови виконання робіт:

Роботи виконуються ручним способом на ділянках в охоронній зоні кабельної лінії (по 1 метру з обох боків від кабелю або крайніх кабелів)

(назва вулиці і позначення ділянок роботи)

Роботи виконуються із застосуванням землерийних механізмів на ділянках поза охоронною зоною \_\_\_\_\_

(назва вулиці і позначення ділянок)

з контрольним шурфуванням кабелю \_\_\_\_\_ (назва кабельних ліній)

Шурфування кабелю виконується силами замовника (підрядчика) під наглядом представника \_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

\_\_\_\_\_, який викликається телефонограмою (номер телефону \_\_\_\_\_) не пізніше ніж за три робочих дні до початку виконання робіт. За результатами шурфування складають акт уточнення траси ліній.

Роботи з відкопування кабелю без представника енергопідприємства не проводити, а у разі виявлення кабелю земляні роботи припинити і негайно повідомити диспетчера енергопідприємства за телефоном N \_\_\_\_\_ або чергового району електричних мереж за телефоном N \_\_\_\_\_.

Для запобігання нещасним випадкам до виявленого кабелю не торкатися, не пересувати і не засипати його.

Під час виконання робіт ручним способом застосовувати лом, кайла, відбійні молотки дозволяється тільки для розроблення верхнього покриття (асфальту, бруківки тощо). Роботи у мерзлому ґрунті дозволяється виконувати з відігріванням ґрунту за вказівкою енергопідприємства \_\_\_\_\_,

Відкопування кабелів у місцях перетину проводиться у присутності представника \_\_\_\_\_.

Відкопані кабелі за вказівкою і під наглядом представника \_\_\_\_\_ захищаються коробами і надійно закріплюються. Ці роботи виконуються тією ж організацією, що й земляні.

Спеціальні умови виконання робіт \_\_\_\_\_

З правилами виконання робіт у межах охоронних зон ліній електропередачі, порядком поводження з діючими кабелями і щодо відповідальності за порушення Правил охорони електричних мереж ознайомлений і зобов'язуюся їх виконувати.

Відповідальний за виконання робіт \_\_\_\_\_

(посада, підпис,

\_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)  
Дозвіл видав \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (посада, підпис, прізвище та ініціали)

2. Допуск до робіт  
З відповідальним за виконання робіт \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)  
\_\_\_\_\_ на місці їх виконання проведено інструктування  
відповідального)  
з правил техніки безпеки під час робіт в охоронних зонах  
кабельних ліній, зазначені траси кабелів і безпечна зона виконання  
робіт обмежена попереджувальними плакатами і розпізнавальними  
знаками.  
За результатами шурфування складено акт від \_\_\_\_\_  
N \_\_\_\_\_ уточнення траси кабельної лінії.  
Допуск здійснив і виконання робіт дозволив:  
представник енергопідприємства \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (посада,  
\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище та ініціали)  
Роботи розпочав:  
відповідальний за виконання земляних робіт \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (посада,  
\_\_\_\_\_ (назва організації, підпис, прізвище та ініціали)  
Дата \_\_\_\_\_ год. \_\_\_\_\_  
3. Продовження робіт  
Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт з  
\_\_\_\_\_ 199\_\_ р. до \_\_\_\_\_ 199\_\_ р. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (посада,  
\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище та ініціали)  
Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт з  
\_\_\_\_\_ 199\_\_ р. до \_\_\_\_\_ 199\_\_ р. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (посада,  
\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище та ініціали)  
Складений у двох примірниках  
1-й примірник - для \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (назва організації, яка виконує роботи)  
2-й примірник - для \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

4. Закінчення робіт  
Роботи повністю закінчено, загородження, встановлені  
виконавцем, знято \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (навести перелік робіт: відновлено стан  
загороджень, майданчиків; ґрунт розрівняно, сміття  
\_\_\_\_\_ (назва організації, яка виконує роботи)  
\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)  
Відповідальний за виконання робіт \_\_\_\_\_  
Представник енергопідприємства \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ (підпис,  
\_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

"\_\_" \_\_\_\_\_ 199\_\_ р.

Додаток N 2  
до Умов виконання робіт у межах  
охоронних зон електричних мереж

\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

ДОЗВІЛ N \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 199\_\_ р.  
на виконання робіт в охоронній зоні  
повітряної лінії електропередачі

\_\_\_\_\_ (назва повітряної лінії)

Дозвіл виданий \_\_\_\_\_  
(кому, повна назва організації, її адреса

\_\_\_\_\_ та номер телефону)  
на виконання робіт з \_\_\_\_\_  
(перелік робіт)

Підстава видачі дозволу \_\_\_\_\_  
(лист-клопотання, проект виконання

\_\_\_\_\_ робіт тощо)  
Місце виконання робіт \_\_\_\_\_  
(точне місцезнаходження ділянки

\_\_\_\_\_ виконання робіт)

Термін виконання робіт:

Початок: дата \_\_\_\_\_, год. \_\_\_\_\_

Закінчення: дата \_\_\_\_\_, год. \_\_\_\_\_

Відповідальним за виконання робіт, згідно з розпорядженням  
(листом) \_\_\_\_\_, призначений  
(назва організації)

\_\_\_\_\_ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи, номер

\_\_\_\_\_ телефону, домашня адреса)

1. Умови виконання робіт:

Загальні умови виконання робіт \_\_\_\_\_  
(зазначити охоронну зону, вимоги

\_\_\_\_\_ щодо застосування землерийних та вантажопідійомних машин та ін.

Спеціальні умови виконання робіт, пов'язані з наявністю  
небезпечних і шкідливих чинників \_\_\_\_\_  
(наведена напруга, електричне

\_\_\_\_\_ поле тощо)

З правилами виконання робіт у межах охоронної зони ліній  
електропередачі, порядком поводження з діючими лініями і щодо  
відповідальності за порушення Правил охорони електричних мереж  
ознайомлений і зобов'язуюся їх виконувати.

Відповідальний за виконання робіт \_\_\_\_\_  
(посада, підпис,

\_\_\_\_\_ прізвище та ініціали)

Дозвіл видав \_\_\_\_\_  
(посада, підпис, прізвище та ініціали)

2. Допуск до робіт

3 відповідальним за виконання робіт \_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали  
на місці виконання робіт проведено  
відповідального)

інструктування з правил техніки безпеки під час робіт в охоронних  
зонах повітряних ліній, зазначено межі безпечної зони робіт.

Допуск здійснив і виконання робіт дозволив:

представник енергопідприємства \_\_\_\_\_  
(посада,

підпис, прізвище та ініціали)

Роботи розпочав:

відповідальний за виконання робіт \_\_\_\_\_  
(посада,

назва організації, підпис, прізвище та ініціали)

Дата \_\_\_\_\_ год. \_\_\_\_\_

### 3. Продовження робіт

Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт з

\_\_\_\_\_ 199\_ р. до \_\_\_\_\_ 199\_ р. \_\_\_\_\_  
(посада,

підпис, прізвище та ініціали)

Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт з

\_\_\_\_\_ 199\_ р. до \_\_\_\_\_ 199\_ р. \_\_\_\_\_  
(посада,

підпис, прізвище та ініціали)

Складений у двох примірниках

1-й примірник - для \_\_\_\_\_  
(назва організації, яка виконує роботи)

2-й примірник - для \_\_\_\_\_  
(назва енергопідприємства)

### 4. Закінчення робіт

Роботи повністю закінчено, загородження, встановлені  
виконавцем, знято \_\_\_\_\_

(зазначити на відновлення стану

ділянки охоронної зони повітряних ліній)

Відповідальний за виконання робіт \_\_\_\_\_  
(підпис, прізвище, ініціали)

Представник енергопідприємства \_\_\_\_\_  
(підпис, прізвище, ініціали)

"\_\_" \_\_\_\_\_ 199\_ р.

Додаток N 3  
до Умов виконання робіт у межах  
охоронних зон електричних мереж

АКТ N \_\_\_\_\_  
уточнення траси кабельної лінії \_\_\_\_\_  
(назва лінії)

\_\_\_\_\_ 199\_\_ р.

(дата)

Ми, які нижче підписалися, склали цей акт про те, що під час уточнення траси кабельної лінії електропередачі \_\_\_\_\_ (назва)

\_\_\_\_\_ викопано шурфів у кількості \_\_\_\_\_ шт., встановлено розпізнавальні та попереджувальні покажчики кабельної лінії. Представник енергопідприємства повинен бути присутнім під час виконання робіт \_\_\_\_\_

(зазначити дату і годину)

Межами робочого місця і умовами безпечного виконання робіт визначено \_\_\_\_\_

Уточнення траси кабельної лінії проводилось згідно з дозволом від \_\_\_\_\_ 199\_\_ р. N \_\_\_\_\_ на виконання робіт поблизу кабельних ліній.

Представник енергопідприємства \_\_\_\_\_ (посада, підпис, прізвище,

ініціали)

Представник Замовника \_\_\_\_\_ (посада, підпис, прізвище, ініціали)

Представник Підрядчика \_\_\_\_\_ (посада, підпис, прізвище, ініціали)

**Додаток N 4  
до Умов виконання робіт у межах  
охоронних зон електричних мереж**

\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

Кому \_\_\_\_\_

АКТ-ЗАБОРОНА N \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 199\_\_ р.

Відповідно до Правил охорони електричних мереж і з метою запобігання пошкодженню лінії електропередачі, що може призвести до нещасних випадків, значного недовідпуску електроенергії, пошкодження обладнання \_\_\_\_\_

забороняє

\_\_\_\_\_ (назва енергопідприємства)

виконання будівельно-монтажних і земельних робіт на ділянці лінії електропередачі \_\_\_\_\_

(назва лінії, межі охоронної зони)

Ескіз заборонної зони наведено на зворотному боці цього акту.

Причина заборони \_\_\_\_\_

Дозвіл на виконання робіт необхідно отримати в \_\_\_\_\_ (назва

\_\_\_\_\_ енергопідприємства, адреса, номер телефону)

Акт склав представник енергопідприємства:

\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище та ініціали)

Акт вручив \_\_\_\_\_  
(підпис, прізвище та ініціали)

\_\_\_\_\_ (дата, год.)

-----  
(лінія відривання)

РОЗПИСКА  
про отримання акта-заборони від \_\_\_\_\_ 199\_\_ р. N \_\_\_\_\_  
на виконання робіт у зоні \_\_\_\_\_

Акт-заборону отримав і про відповідальність за порушення  
Правил охорони електричних мереж та Умов проведення робіт в  
охоронних зонах електричних мереж попереджений.

"\_\_" \_\_\_\_\_ 199\_\_ р.

\_\_\_\_\_ (посада, підпис, прізвище та ініціали)  
назва організації \_\_\_\_\_ адреса \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ номер телефону \_\_\_\_\_

(зворотний бік акта-заборони)

Ескіз  
заборонної зони для проведення робіт поблизу

\_\_\_\_\_ (назва лінії електропередачі)

Примітка. На ескізі зазначаються опори ЛЕП, їх номери,  
кабельні лінії, прив'язка до місцевості: доріг, будівель, споруд;  
напрямки горизонту та населених пунктів, номери будинків та інше.  
Червоним або іншим кольором позначають межі та розміри заборонної  
зони.

Ескіз виконав \_\_\_\_\_  
(посада, підпис, прізвище, ініціали)

Дата \_\_\_\_\_ год. \_\_\_\_\_

-----  
(лінія відривання)